

STRATEŠKI PLAN UDRUGE "VAL" ZA RAZDOBLJE OD 2023.-2027.g.

Strateški plan za četverogodišnje razdoblje se sastavlja zbog smjernica koje Udruga „Val“ definira za svoj budući rad. Sastavljen je od prepoznatih glavnih programa koji su se u manjim projektima pokazali ključnim za djelovanje naše Udruge i dobrobit naših korisnika te razvijaju nove inovativne pristupe problemima. Cilj je provođenje maksimalnog broja projekata i programa u svrhu postizanja smjernica. Izgradnja mreže dionika od strateške važnosti je neizostavno za doprinos temama strateškog plana. Dugoročnost projekata i programa je cilj kako bi Udruga „Val“ postavila sigurne temelje funkcioniranja. Strateški programi koje promičemo:

Strateški cilj 1: Pomoć u kući starijim osobama

Osnovni cilj je obuhvaćanje što većeg broja starijih osoba izvaninstitucionalnim oblikom skrbi „Pomoć u kući“ na razini otoka Lastova i to neposredno i pragmatično.

Podciljevi su:

- Organiziranje servisa za pomoć u kući starijim osobama
- Kontinuitet takve usluge na otoku Lastovo.
- Senzibiliziranje državnih, regionalnih i lokalnih, te zdravstvenih, socijalnih i drugih službi za potrebe starijeg čovjeka na otoku Lastovo.
- Sprečavanje socijalne isključenosti starijih osoba i osoba u nepovoljnom položaju.
- Poticanje volonterstva i međugeneracijske sinergije
- Zapošljavanje lokalnog stanovništva
- Potpora obiteljima

Ovaj program je polazni program udruge te se na dugogodišnjoj osnovi planira. Iz godine u godinu prijavljujemo uspješno program na sufinanciranje iz proračuna lokalne i regionalne vlasti, te smo kao izvoditelji prepoznatljivi i izvan lokalne zajednice.

Kontinuitet pružanja ovih socijalnih usluga u zajednici od 2008.g. govori o potrebi i uspješnosti provođenja.

Kontinuirani broj korisnika od minimalno 30 korisnika u programu od 2014.g. 3 stalno zaposlene žene srednje i starije dobi i projekti koji nadopunjuju potrebe programa u smislu uočenih potreba korisnika programa.

Udruga kontinuirano radi na svijesti društva o svojim sugrađanima treće dobi te traži svakodnevno natječaje koji nadopunjuju program.

Strateški cilj 2: Logistička pomoć starijim osobama - Lastovo

Osnovni ciljevi ovog programa su organizacija, pratnja i prijevoz korisnika do matičnih zdravstvenih ustanova i drugih državnih institucija kojih na otoku Lastovu nema, već se nalaze na otoku Korčula zbog čega je potrebno putovanje koje ne može trajati kraće od 12 sati zbog loše prometne povezanosti Lastova. Osim toga svakodnevni prijevoz korisnika na otoku Lastovo u svrhu dostupnosti svakodnevnim potrebama i psihofizička potpora korisnicima. Korisnici su osobe starije životne dobi i/ili osobe s invaliditetom i/ili osobe kojima je potreban specijalistički pregled (isključivo pokretne osobe za koje nije predviđen ambulantni prijevoz) i dostupnost drugih državnih institucija kojih na otoku Lastovo nema.

Ovaj program uspostavlja koordinirani logistički sustav potpore socijalno osjetljivoj skupini osoba treće životne dobi, osoba s invaliditetom i bolesnicima te doprinosi regionalnoj uravnoteženosti prava građana, što unaprjeđuje u velikoj mjeri kvalitetu njihova života na prometno najudaljenijem otoku RH. Time povećava integraciju i socijalnu uključenost starijih osoba i osoba s invaliditetom u zajednicu ali i integraciju u funkcionalan sustav državnih službi mogućnošću pristupa zdravstvenim i drugim državnim matičnim službama.

Prvi element logistike je redovna pratnja i prijevoz korisnika do potrebnih matičnih službi na otoku Korčula. To omogućava korisnicima povećanje samostalnosti, smanjenje troška i dostupnost zdravstvene njege.

Kvaliteta državnog zdravstvenog sustava ovisi o dostupnosti zdravstvene njege. Zbog geografskog položaja poželjno je stvarati izvaninstitucionalnu mrežu koja će povezati potrebe s mogućnostima. Upravo cilj ovog projekta je vrlo pragmatično i fizički povezati korisnike s zdravstvenim i drugim državnim ustanovama van otoka.

Drugi element logistike je logistička pomoć starijim osobama i osobama s invaliditetom na otoku, koja će biti dostavna služba za namirnice i lijekove, prijevoz i pratnja do otočnih

medicinskih i drugih institucija i prijevoz do društvenih događanja, organiziranih od raznih dionika u otočnom društvu. Ovaj oblik pružanja usluga je svakodnevno prijeko potreban. To je posebno važno za otok Lastovo, jer zbog nepostojanja organiziranog stanovanja starijih na otoku često i manje fizički aktivne osobe treće životne dobi borave često sami u svom kućanstvu. Uz takvu okolnost dalmatinska arhitektura naselja sa puno stepenica i loše ili nikako pristupačnim putovima za automobil, otežava svakodnevno funkcioniranje starije osobe ili osobe s povećanim potrebama i/ili invaliditetom u svom domu. Osim toga je javni prijevoz vrlo ograničen i nedostupan ovoj ciljanoj skupini.

Ciljevi i aktivnosti ovog programa se na godišnjoj bazi prijavljuju na moguće natječaje raspisane od državnih ili europskih institucija. Nažalost, je ovaj program u svom punom obujmu moguće financirati samo preko kratkoročnih potpora zbog vremenski ograničene financijske potpore. Najduže razdoblje financiranja ovog sadržaja je trogodišnji program od 2019. do 2023.g. Planirani rezultati su dugoročno financiranje programa bez prekida u izvođenju kako bi povećalo učinkovitost rezultata i povećalo sigurnost korisnicima za povećanje kvalitete života.

Ostvareni rezultati ovog programa su šest prijavljenih projekata od 2014. godine s tri vrlo uspješno provedenih projekta, dvije odbijene prijave i jedan trogodišnji program. U 2022.g. je prijavljen program prijevoza koji je predviđen na provedbeno vrijeme od dvije godine.

Strateški cilj 3: Sprječavanje socijalne isključenosti

Cilj ovog programa je kroz provođenje svih projekata stvarati mogućnosti starijim osobama i osobama s invaliditetom za boljom inkluzijom u društvo što povećava kvalitetu života na udaljenom otoku. Bolje uključenje i participacija znači veća ravnopravnost među generacijama i bolja povezanost koja se očituje u međusobnom uvažavanju i suradnji za demokratičnije društvo. Također se potiče volonterstvo jer su aktivnosti kao što su volonterska druženja starijih osoba idealne aktivnosti za poticanje međusobnih pozitivnih odnosa. Spoj osobnih i socijoprostornih okolnosti rezultira u stvarnom unaprjeđenju brige o starijim osobama i osobama s invaliditetom.

O konstanti ovog programa govori da se redovna druženja starijih osoba održavaju od samih početaka stvaranja udruge (2008.g.). Kroz kratkoročne projekte pokušavamo obogatiti ovaj osnovni oblik iz godine u godinu. Projekti su se uglavnom prijavljivali na natječaje raspisane od Zakladi u državi.

Dolac 5 20290 Lastovo Tel./Fax. ++389(0)20 801089 val.lastovo@gmail.com OIB 16587544596

Planirani rezultati ovog programa su kontinuirano povećanje sudjelovanja starijih osoba u životu zajednice i prepoznavanje njihovih znanja i vještina za dobrobit razvoja otočnog društva i osobnog razvoja.

To postižemo kroz kontinuirana i redovna volonterska druženja i projektima na godišnjoj razini u kojima se mogu po interesu sastati nove grupe građana s istim ciljem. Tako se stvara jedna sve veća zajednica koja surađuje i stvara nova iskustva. Konkretni i mjerljivi pokazatelji toga su rastući broj korisnika s novim članovima u ovom programu.

U vremenima pandemije se ovaj oblik potpore pokazao kao ključni element brige o starijim građanima otoka jer je udruga brinula o njihovoj svakodnevnoj opskrbi namirnicama i lijekovima ali je održavala i minimalni socijalni kontakt sa korisnicima. Psihosocijalna podrška je prvenstveno u samačkim kućanstvima potrebna, a to je većina kućanstava u kojima žive starije osobe na otoku Lastovu.

Strateški cilj 4: Potpora mladima Lastova

Depopulacija hrvatskih otoka je poznata činjenica. Ovaj problem se posebno odražava na broj mladih na otoku Lastovu. Popis stanovništva iz 2021.g. pokazuje da je broj mladih u dobi od 15 do 29 godina starosti 114 mladih. Također je broj djece u dobi od 0 do 14 godina u drastičnom padu te samo 59 djece živi na otoku. Građanska obaveza je učiniti sve kako bi djeca i mladi na otoku imala maksimalnu potporu u bilo kojem području otočkog života.

Otežavajuća okolnost za problem depopulacije je, da djeca nakon završene osnovne škole moraju pohađati škole van otoka. Razni problemi se stvaraju pri koraku u „prisiljenu“ samostalnost. Udruga „Val“ smatra svojom obavezom podupirati mlade ljude u pripremi i tijeku toga koraka i osvijestiti ih za glavne ciljeve koje su odgovorno društveno ponašanje i pristup izvaninstitucionalnim programima za mlade.

Projekti za mlade od 12.godine su se provodile kroz kulturni sadržaj s putovanjima u Hrvatskoj ali i u Irsku. S druge strane nam je skupina mladih srednjoškolaca i studenata važna jer su oni budući nositelji društvenog napretka i razvoja otočne zajednice. Dugogodišnji boravak u dalekim centrima zbog školovanja otuđuje mlade od svoje matične zajednice i potrebno je dodatno zalaganje kako bi se aktivno uključili u društvo.

Strateški cilj 5: Zalaganje za grupe građana u nepovoljnom položaju

Cilj ovog programa je mijenjanje praksi, ideja i vrijednosti u društvu koje održavaju nejednakost, netoleranciju i isključenje starijih i nemoćni i mladih otoka Lastova. Naša uloga je identifikacija postojećih problema koje je uzrokovano višestrukom depriviranosti otoka. Prepoznavanje neostvarenih legitimnih prava i stavljanje tih tema u javni diskurs je prvi korak ka većoj participaciji ljudi u nepovoljnom položaju i time povećanja jednakih prava građana i demokratičnosti društva.

Od 2022.g radimo s Active Citizens Fund projektom „Watchdog – otok Lastovo“ na zalaganju za prepoznate ciljane skupine. Ovo je pokretač za buduće projekte ovog strateškog cilja

Strateški cilj 6: Zaštita prirode, promocija izvornosti otoka Lastova

Svijet se danas suočava sa ozbiljnim problemom proizašlim iz onečišćenja za koje smo zaslužni skoro svi. Nesavjesno i neodgovorno ponašanje svakog pojedinca te velikih kompanija doveli su do globalnog zatopljenja i ostalih problema s kojima će se morati suočavati i generacije koje dolaze iza nas.

Otok Lastovo je zakonom zaštićeno područje i možemo se ponositi s još relativno malim posljedicama onečišćenja. S obzirom u kojem smjeru i kojom brzinom unaprjeđuje devastacija planete, potrebno je staviti ekološke teme u središte svih aktivnosti koje provodimo.

S konkretnim projektom Europskih snaga solidarnosti „Mladi štite prirodu otoka Lastova“ smo od 2022.g. pokrenuli i dali naglasak rada Udruge na ovu ključnu potrebu. Provedbom postavljenih strateških ciljeva želimo učiniti iskorak u ovom segmentu građanskog aktivizma.

Strateški cilj 7: Inovacije u pružanju socijalnih usluga

Promjene trendova koje uključuju demografske promjene, promjene obiteljske strukture, klimatske promjene, promjene na tržištu rada, rastuće nejednakosti, velike geografske razlike postavljaju zahtjeve za socijalnim inovacijama. S novim se socijalnim rizicima ljudi danas susreću tijekom cijelog svog života, kao posljedicom gospodarskih i društvenih promjena. Višestruka depriviranost otoka Lastova njegovo stanovništvo stavlja u nepovoljan položaj kada se radi o socijalnim i zdravstvenim potrebama. S toga želimo kontinuirano razviti nove mogućnosti koji također uzimaju u obzir tehnološke inovacije.

S prijavom ESF projekta u partnerstvu s domaćim i europskim partnerima „InnoClusion“ smo pokrenuli takav pristup za naredno strateško razdoblje.

Izgradnja mreže dionika je od ključne važnosti za održiv napredak udruge i civilnog društva na otoku Lastovu.

U Lastovu, 20.12.2022.g.

Annette Mufić Trojković, predsjednica